



**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Фізико-математичний факультет



**Збірник тез доповідей учасників
XX Всеукраїнської науково-методичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих вчених
«НАУМОВСЬКІ ЧИТАННЯ», присвяченої
300-річчю з дня народження Григорія Сковороди**

3-4 листопада 2022 року

Харків – 2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Бойчук Юрій доктор педагогічних наук, професор, завідувач ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди (Голова оргкомітету);

Бережна Світлана доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);

Пономарьова Наталія доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);

Жерновникова Оксана доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди; кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);

Сіра Ірина доцент кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди, (секретар оргкомітету);

Боярська-Хоменко Анна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Олефіренко Надія доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Масич Віталій доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізики ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Басенко Ольга здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в. о. голови студентської ради фізико-математичного факультету;

Худас Анна здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, голова волонтерського комітету студентської ради фізико-математичного факультету.

Рекомендовано вченою радою фізико-математичного факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
протокол № 7 від 31 січня 2023 р.

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 2 від 15 лютого 2023 р.

Матеріали XX науково-методичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наумовські читання», присвяченої 300-річчю з дня народження Григорія Сковороди [Електронний ресурс] (3-4 листопада 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. Жерновникової О.А. / ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2022. – 436 с.

©Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Щодо дефініції поняття «педагогічна технологія»

Геннадій Дейниченко, доцент кафедри фізики і хімії ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Анастасія Кузьменко**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**232**

Методичні особливості формування дослідницьких умінь при реалізації STEM-орієнтованого підходу в профільній школі

Оксана Штонда, доцент кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Олена Новохатська**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**235**

Оцифрування та кодування звуку в комп'ютерних системах

Андрій Гайдусь, доцент кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Максим Кравцов**, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**238**

Розробка електронного тренажера для навчання школярів основ програмування на Java

Андрій Гайдусь, доцент кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Павло Пугачов**, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**241**

Особливості вивчення графічних технік на практичних заняттях в умовах дистанційного навчання

Лісунова Людмила, доцент кафедри образотворчого мистецтва ХНПУ імені Г.С.Сковороди**243**

Сучасні технології створення сайтів

Людмила Остапенко, старший викладач кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Володимир Ямпольський**, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**245**

Нестандартні форми організацій навчально-пізнавальної діяльності школярів на уроках інформатики в основній школі

Людмила Остапенко, старший викладач кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Валерія Ковальова**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**246**

Огляд сучасного інструментарія веб-дизайнера

Людмила Остапенко, старший викладач кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди; **Ганна Черенкова**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**247**

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ГРАФІЧНИХ ТЕХНІК НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.

Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Анотація. В тезах висвітлено аспекти вивчення графічного мистецтва як засобу формування естетичного сприйняття майбутніх учителів мистецьких дисциплін. В сучасних умовах дистанційного навчання педагог з урахуванням особливостей вивчення графічних технік на практичних заняттях обирає теми, які можна перенести на самостійне опрацювання студентами, ущільнює теми, простіші для засвоєння, і навпаки – визначає ті, що потребують детальнішого вивчення.

Ключові слова: графічне мистецтво, естетичне виховання, графічні техніки.

Серед важливих напрямів розвитку сучасної педагогічної науки є ґрунтовне дослідження особливостей професійної підготовки майбутніх вчителів мистецьких дисциплін в контексті формування у них естетичного сприйняття засобами графічного мистецтва. Особливості графіки і гравюри в педагогічному процесі розглядалися в працях таких художників-педагогів як С. Антонович, В. Фаворський, М. Резніченко, Я. Твердохлібова. Специфіка технік гравюри виявляється в дослідженнях А. Дюрера, О. Гаврічкова, О. Гончарова, Е. Ковтуна, та ін. Тому актуальним є розгляд особливостей вивчення графічних технік та аспекту розуміння специфіки художньо-образної мови графіки в процесі естетичного сприйняття, аналіз досвіду педагогів графічної школи в умовах дистанційного навчання.

Мистецтво художньої графіки, і перш за все, рисунок лежить в основі будь-якого зображення. Як зазначив Д. Кардовський, рисунок – це пластична основа мистецтва, які слугують зображенню зорового сприйняття на площині, те основне загальне, що об'єднує всі пластичні або образотворчі мистецтва. Мова графіки – лаконізм, що доводить зорові образи до художньої форми, має сильний вплив на особистість студента. Можливості застосування графіки досить широкі. В залежності від того, як відтворюється рисунок на зображувальній площині, графіка розподіляється на оригінальну та друковану. Твори оригінальної графіки – це станкові роботи (від слова «станок» – мольберт, на якому закріплюється лист паперу). Такі твори створюються в єдиному екземплярі за допомогою різноманітних олівців, вугілля, сангіни, соусу, пастелі, чорнила, сепії, туші, акварелі, кулькових, гелевих, капілярних ручок, пензлів, паличок, гусячого пір'я, фломастерів, воскових крейд, маркерів. Характерною особливістю друкованої графіки є можливість її тиражування. Естамп – це справа рук художника – автора твору, навіть, якщо цей лист друкувався на станку та існує у множині відтисків. В умовах

дистанційного навчання найкраще і практично можливо давати завдання які включають виконання робіт саме в техніках оригінальної графіки.

В сучасних умовах дистанційного навчання педагог з урахуванням особливостей вивчення графічних технік на практичних заняттях обирає теми, які можна перенести на самостійне опрацювання студентами (доцільно сюди включати теми, з яких наявні якісні ресурси, наявність засобів зображення матеріалів тощо); ущільнює теми, простіші для засвоєння, і навпаки – визначає ті, що потребують детальнішого вивчення; визначає теми, що вивчаються вперше і без яких неможливе засвоєння подальшого матеріалу.

Одним з різновидів організації такого навчання може бути системне застосування технології, що передбачає надання студентам завдань для ознайомлення ними з новим матеріалом до того, як його пояснюватиме вчитель на занятті. Це може бути перегляд відео з майстер-класами, розбір практичних робіт з технік графіки. У такому випадку роль педагога і сам формат заняття змінюється. Педагог створює умови для того, щоб підвищувати активність студентів на занятті. При цьому опанувати новий матеріал варто лише після обговорення виконаних завдань, зворотного зв'язку від педагога або взаємооцінювання виконаних завдань.

В той же час дистанційне навчання графічним технікам має ряд таких переваг: актуальність – можливість упровадження новітніх педагогічних, художньо-методичних розробок; модульність – розбиття матеріалу на окремі функціонально завершені теми, які вивчаються у міру засвоєння і відповідають здібностям окремого студента або групи загалом; можливість одночасного використання великого обсягу навчальної інформації будь-якою кількістю студентів; інтерактивність – активне спілкування між студентами групи і викладачем, що значно посилює мотивацію до навчання, поліпшує засвоєння матеріалу.

Lisunova L.V.

FEATURES OF PRACTICAL STUDY OF GRAPHIC TECHNIQUES LESSONS IN THE CONDITIONS OF DISTANCE EDUCATION.

Abstract . The theses highlight the aspects of studying graphic art as a means of forming the aesthetic perception of future teachers of art disciplines. In modern conditions of distance education, the teacher, taking into account the peculiarities of studying graphic techniques in practical classes, chooses topics that can be transferred to independent study by students, condenses topics that are easier to master, and vice versa - identifies those that require more detailed study.

Keywords: graphic art, aesthetic education, graphic techniques.